

**Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Господарсько процесуальне право України

ОП «ПРАВО»

Шифр за ОП	Назва	Тип	Рівень вищої освіти	Період вивчення		Кількість кредитів	Вид підсумкового контролю
				Рік, коли пропонується вивчення	Семестр		
ОПП-4	Господарське процесуальне право України	Обов'язкова дисципліна професійної підготовки	Перший (бакалаврський)	4	7	5	Екзамен

Мова навчання: українська.

Форми здобуття освіти: очна, заочна.

Види навчальних занять: лекції, семінарські заняття, консультація.

Методи навчання: словесний, пояснювально-демонстраційний, проблемного викладання, репродуктивний, практичний, кейс-метод, метод аналізу нормативно-правових актів, метод аналізу судової практики, метод роботи з процесуальними документами, метод моделювання судового процесу, порівняльно-правовий, дослідницький та інтерактивні методи відповідно до видів навчальних занять.

Оцінювання: поточне, підсумкове.

Мета викладання навчальної дисципліни: формування у здобувачів системного розуміння засад і процедур господарського судочинства, порядку розгляду та вирішення спорів у сфері господарської діяльності, засвоєння норм Господарського процесуального кодексу України, а також набуття здатності застосовувати процесуальні норми у практичній діяльності, складати процесуальні документи, аналізувати судову практику та забезпечувати ефективний захист прав і законних інтересів суб'єктів господарювання у господарських судах.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК01	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК02	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК04	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК06	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
ЗК09	Здатність працювати в команді.
ЗК11	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК16	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК4	Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини
СК07	Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
СК08	Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.
СК09	Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.
СК10	Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
СК11	Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
СК12	Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
СК13	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
СК14	Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації
СК16	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН02	Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.
ПРН05	Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
ПРН06	Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
ПРН12	Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.
ПРН13	Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
ПРН15	Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.
ПРН17	Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.
ПРН20	Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.
ПРН22	Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Засоби діагностики успішності навчання: усне опитування та участь у наукових дискусіях на семінарських заняттях, питання для поточного контролю, тести, питання для підсумкового контролю, оцінювання результатів неформальної освіти в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті; підсумковий контроль у формі екзамена, що передбачає комплексну перевірку рівня досягнення програмних результатів навчання.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Господарське процесуальне право як галузь права, наука та навчальна дисципліна

Поняття, предмет і метод господарського процесуального права. Система галузі господарського права. Джерела господарського процесуального права України. Господарське процесуальне право як наука та навчальна дисципліна. Співвідношення господарського процесуального права з іншими галузями права.

Тема 2. Юрисдикція та підсудність господарських справ

Предметна юрисдикція господарських спорів. Інститут територіальної підсудності: види та правила передачі справи з одного суду до іншого. Договірна підсудність та арбітражне застереження. Юрисдикція корпоративних спорів. Наслідки порушення правил підсудності.

Тема 3. Учасники процесу, процесуальні строки, витрати та санкції

Процесуальні строки: класифікація, порядок обчислення, зупинення та поновлення пропущених строків. Склад та порядок розподілу судових витрат. Заходи процесуального примусу. Самопредставництво та представництво. Процесуальне правонаступництво: підстави та порядок заміни сторони.

Тема 4. Докази та доказування у господарському процесі

Стандарт вірогідності доказів. Електронні докази: поняття, форма подання до суду та особливості дослідження цифрової інформації. Класифікація доказів. Забезпечення та витребування доказів. Належність та допустимість доказів.

Тема 5. Загальні положення позовного провадження

Право на звернення до господарського суду. Види позовів в господарському процесі. Забезпечення позову в господарському судочинстві. Процесуальні наслідки порушення правил звернення з позовом до господарського суду.

Тема 6. Порушення провадження та підготовка справи до розгляду

Залишення позовної заяви без руху: процедура виправлення недоліків та наслідки їх неусунення. Відмова у відкритті провадження та повернення заяви. Підготовче засідання суду. Врегулювання спору за участю судді. Мирна угода.

Тема 7. Розгляд справ у суді першої інстанції

Спрощене позовне провадження. Стадії розгляду справи по суті: відкриття засідання, з'ясування обставин справи та дослідження доказів. Судові дебати. Види судових рішень. Зупинення та закриття провадження у справі.

Тема 8. Особливі категорії справ у господарському процесі

Особливості розгляду справ про банкрутство. Встановлення юридичних фактів. Провадження з іноземним елементом. Корпоративні спори. Справи про оскарження рішень третейських судів.

Тема 9. Перегляд судових рішень у господарському процесі

Апеляційне оскарження: об'єкти оскарження, строки та межі перегляду справи в апеляційній інстанції. Касаційні фільтри: законодавчі обмеження на оскарження рішень у малозначних справах. Повноваження суду касаційної інстанції: підстави для скасування рішень та направлення справи на новий розгляд. Перегляд за нововиявленими обставинами: підстави, строки та процедура відкриття провадження. Виключні обставини: роль Великої Палати ВС у перегляді рішень з підстав неоднакового застосування норм права.

Тема 10. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень господарських судів

Судовий контроль за виконанням судових рішень. Виконавчі документи господарського суду. Процесуальні дії на стадії виконання. Зміна способу та порядку виконання, відстрочка та розстрочка виконання. Оскарження рішень, дій або бездіяльності державного чи приватного виконавця.

Неформальна освіта (онлайн-курси та платформи)

У межах самостійної роботи здобувачам рекомендується проходження онлайн-курсів на міжнародних освітніх платформах з метою розширення професійних компетентностей.

Рекомендовані платформи:

- Coursera (Liability and Legal Responsibility in Business: <https://www.coursera.org/learn/liability-and-legal-responsibility-in-business>); Corporate Restructuring & Bankruptcy Modeling: <https://www.coursera.org/learn/corporate-restructuring-bankruptcy-modeling>);

- edX (Commercial and Contract Law: <https://www.edx.org/executive-education/university-of-cape-town-commercial-and-contract-law>).

Опрацювання зазначених онлайн-курсів не є обов'язковим і здійснюється за власною ініціативою здобувача як форма неформальної освіти. Не є обов'язковими також саме ці курси та можуть бути пройдені інші тематичні курси, тренінги тощо.

Порядок зарахування результатів неформальної освіти:

Результати проходження онлайн-курсів можуть бути зараховані як складова самостійної роботи за зверненням здобувача в порядку, визначеному Положенням про порядок визнання результатів навчання набутих у неформальній/інформальній освіті (<https://nam.kyiv.ua/files/pdf/polozhennia-pro-neformalnu-ta-informalnu-osvitu.pdf>).

Максимальна кількість балів – до 10 балів у межах самостійної роботи.

Методи навчання на лекціях: вербальний метод – подається фактичний матеріал, висвітлюються положення нормативно-правових актів тощо (лекція, дискусія, консультація, обговорення тощо); методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації, метод демонстрацій та інші); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо).

Методи навчання на семінарських заняттях: вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо); метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші); робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо); інформаційно-пояснювальний метод (надання інформації законодавчого, управлінського, практичного характеру, статистичної інформації тощо); кейс-метод (обговорення проблеми реалізації норм господарського процесуального права, застосування положень законодавства, практика підготовки юридичної документації, судової практики тощо); інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); кейс-метод (вирішення ситуацій тощо); пошуковий метод.

Методи оцінювання: для поточного контролю у вигляді усного та письмового опитування, фронтального опитування, тестування, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних та групових проектів, творчих завдань, тощо; для підсумкового контролю проведення екзамену (усна та/або письмова відповідь, тестування, вирішення завдань, виконання вправ тощо).

Засоби діагностики результатів навчання. Поточний контроль може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою. Підсумковий контроль передбачає проведення екзамену.

Порядок оцінювання результатів навчання:

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою.

Поточний контроль та самостійна робота = 60 балів.

Підсумковий контроль = 40 балів.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60											Підсумковий контроль	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	Самостійна робота		
5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота - 60		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50 балів	10 балів	40 балів	100 балів

Рекомендована література:

1. Баїк О.І. Здійснення господарської діяльності в умовах воєнного стану в Україні: правовий аналіз. Юридичний науковий електронний журнал. 2022. № 7. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2022-7/37>
2. Господарський процесуальний кодекс України від 6 липня 1991 року. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 6. Ст. 56.
3. Господарське процесуальне право: загальна частина: підручник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2023. 178 с.
4. Господарський процес: навч. посіб. / [В.А. Кройтор, О.В. Синегубов, О.Г. Бортнік та ін.]; за заг. ред. проф. В.А. Кройтора. Харків, 2020. 328 с.
5. Господарське процесуальне право: навч. посіб. для студентів спеціальності 081 «Право» / уклад. С.І. Бевз. Київ: КПП ім. І. Сікорського, 2021. 103 с.
6. Кухарчук А.В., Ткаченко О.Р., Борисов І.В. Захист корпоративних прав. *Juris Europensis Scientia*. 2023. № 4. DOI: <https://doi.org/10.32782/chern.v4.2023.6>
7. Мелех Л.В. Господарський процес України: підручник. Львів: ЛьвДУВС, 2021. 316 с.
8. Рябов Д.С. Щодо конкретизації основних засобів правового характеру, які використовуються при здійсненні юридичного обслуговування договірної роботи суб'єктів господарювання. Науковий вісник публічного та приватного права. 2022. Вип. 1. DOI: <https://doi.org/10.32844/2618-1258.2022.1.11>
9. Фесенко О.М. Міжнародно-правові стандарти захисту інвестицій. Правові новели. 2020. № 11. С. 123–127.
10. Фесенко О.М. Адміністративно-правовий захист інвестицій в Україні: монографія. Фесенко Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 580 с.
11. Чернега В.М. Господарське процесуальне право: загальна частина: підручник. Київ: Видавництво Ліра-К, 2023. 178 с.
12. Шпомер А.І., Скуміна Х.П. Особливості здійснення господарського процесу в умовах воєнного стану. Право та державне управління. 2023. № 4. DOI: <https://doi.org/10.32782/pdu.2023.4.4>

Викладач: Фесенко Олександр Миколайович, доктор юридичних наук, доцент кафедри теорії та історії держави і права.

Гарант освітньої програми:

Козакова Ірина Віталіївна

кандидат юридичних наук, доцент

